

УДК 37. 015.3: 159.3

ПОБУДОВА СПЕЦКУРСУ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ, МОТИВАЦІЯ, РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ

О.Ю.Гурко

Національна фармацевтична академія України

Мова уявляє собою одне з основних джерел психічного та професійного розвитку людини. Вона є засобом особистої дослідницької діяльності спеціаліста. Будуючи спецкурс іноземною мовою, треба складати завдання, у яких мова — це система компонентів, що приймають участь у реалізації мовленнєвої діяльності та формуються за допомогою цієї діяльності.

Для формування мови необхідно формувати думку, тобто вміння аналізувати та синтезувати інформацію, встановлювати причинно-наслідковий зв'язок, володіти певним обсягом інформації в певній галузі, вміти робити висновки, переносити вивчене на новий матеріал та інші. Мовленнєво-мислительна діяльність формується тільки на поступово ускладненому мовному матеріалі за принципами повторення та циклічності.

На кафедрі іноземних мов НФАУ розроблено та починає просуватися до практики спецкурс з іноземної мови для викладачів академії, які подальше будуть проводити заняття та читати лекції з фахових дисциплін англійською мовою для студентів-іноземців. Деякі розділи цього курсу були відпрацьовані при проведенні занять зі співробітниками бібліотеки академії.

У процесі побудови системи завдань та вправ для успішної реалізації мети спецкурсу ми враховували такі критерії:

- організація циклічного засвоєння мовленнєвого матеріалу;
- врахування 3 етапів засвоєння матеріалу (формування мовленнєвих навиків, їх удосконалення та розвитку мовленнєвого уміння);
- поступове ускладнення мовленнєво-мислительних задач;
- включення контролю до системи вправ.

При побудові курсу наша задача була неодноразове повторення термінів та виразів у рамках єдиної схеми при додаванні нової інформації до засвоєного змісту. Нова лексика визначається і запам'ятовується в оточенні вже засвоєної, що

підвищує мотивацію. Такий ускладнений динамічний стереотип полягає в основі навиків усної мови.

Дуже важливо, щоб навчання з розмовної іноземної мови мало практичний інтерес та проходило у виді дорослої гри, яка наближає до реальної ситуації. А коли ситуація емоційно переживається, то вона мимоволі запам'ятовується. Разом з цим мимоволі запам'ятовується і спілкування на іноземній мові. Тому ми намагалися підібрати ситуації, значущі для тих, хто вивчає мову. Оскільки емоційна пам'ять пов'язана з мимовільною, то цей феномен треба враховувати при створенні програм і курсів в навчанні іноземним мовам для побудови автоматичного відтворення набутих знань.

Розробка будь-якого спецкурсу іноземною мовою потребує вживати психологічну та педагогічну діагностику. Частотність цієї діагностики залежить від рівня підготовки слухачів, від мети та складності спецкурсу іноземною мовою. Наприклад, на проміжному рівні слухачі виходять за межі простих слів та коротких фраз, їх пам'ять може утримувати більш короткі фрази та речення. Вони готові практикувати навички розмовного рівня.

На просунутому рівні вони здібні використовувати мовну навичку для придбання знань і можуть вже використовувати мову в тій чи іншій професійній галузі. Психологічно-педагогічну діагностику ми вживаємо як перевірку іномовних умінь і як керівництво до прийняття професійних рішень. Не менш важливо аналізувати рівень мотивації тих, що вивчають іномовний спецкурс, побудований за психологічними принципами циклічності, цілісності, ієрархічності, динамічного стереотипу та ін.

При навчанні дорослих треба мати на увазі те, що здібності до вивчення мов не згасають, змінюються лише мотивації до їх вивчення та особливості відтворення цих знань у пам'яті людей різного віку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Заика Е.В. // *Обдарована дитина*. — 1998. — №5-6. — 52 с.
2. Касянова В.Г. // *Вісник Харківського університету*. — №452. — С. "Психологія". — X, 1999. — С. 49-51.
3. Носков В.И. // *Вісник Харківського університету*. — №483. — С. "Психологія". — X, 2000. — С. 126-133.
4. Vernon M.D. *Human motivation*. — Cambridge, 1969. — 29 p.